

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	6.Kf.700.145/2026/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
Az alperes:	Magyar Államkincstár Központ (1054 Budapest, Hold utca 4.)
Az alperes képviselője:	dr. Szívósné dr. Székely Zsuzsanna Zsófia jogi előadó
A per tárgya:	mulasztási per
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 22. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 14.K.701.162/2025/21. számú ítélete

V é g z é s

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A fellebbezési eljárás illetékét 48.000 (negyvennyolcezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes nap1ja óta a vármegyei Rendőr-főkapitányságon teljesít szolgálatot hivatásos állományban, életévét napján1 töltötte be. Az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) Nyugdíjmegállapító Osztálya a napján2 kelt szám1 alatti határozatában a felperes részére havi 185.685 forint szolgálati nyugdíjat, mint rögzített nyugdíjat állapított meg annak folyósítása nélkül. Ezt követően az ORFK a napján3 kelt, szám2 alatti határozatban felperes részére ismét szolgálati nyugdíj rögzítéséről döntött mindösszesen havi 174.880 forint összegben. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság osztály napján4 a határozat1ában felperes részére havi 169.700 forint rögzített nyugdíjat állapított meg annak folyósítása nélkül. Előbbi

határozatok tartalmazták, hogy a hivatásos állományú felperes a rögzített nyugdíj alapján nem minősül nyugdíjasnak.

[2] A felperes az alperesnél e-papír rendszer útján, napján⁵ „törvényen alapuló szolgálati nyugdíjhoz való igényhez kapcsolódó juttatás kifizetése iránti felhívás” elnevezésű kérelmet terjesztett elő, Hivatkozott a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: régi Hszt.) 182/A. § (3) bekezdés a) pont ac) alpontjára, melyre tekintettel álláspontja szerint teljes összegű szolgálati nyugdíjra jogosult az életéve betöltésekor. Arra is hivatkozott, hogy az illetékes közigazgatási szerv megtagadta a szolgálati nyugdíja kifizetését arra hivatkozva, hogy a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011 évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 58. § k) pontja hatályon kívül helyezte a régi Hszt. 182/A. § (3) bekezdés c) pontját 2012. január 1-től, így nem jogosult a korhatár előtti ellátásra. Hivatkozott továbbá a szolgálati nyugdíjjal összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2007. évi CXXII. törvény 8. és 9. §-ára, valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényre (a továbbiakban: Mny. tv.) is, amely álláspontja szerint lehetővé tette, hogy a régi Hszt. 182/A. §-a alá tartozó hivatásos állományú személyek 2010. december 30-ig a magánnyugdíjpénztári rendszerből kilépjenek, és az egyéni számlájukon felhalmozott összeget visszautalják a Nyugdíjbiztosítási Alapba. Álláspontja szerint nem vitathatóan ezen váromány legkésőbb 57 éves korában teljes összegű szolgálati nyugdíjra jogosítja őt. Előadta továbbá, hogy 2009. július 31-én visszalépett az állami nyugdíjbiztosítási rendszerbe és a magánnyugdíjpénztárnál vezetett számláján lévő több millió forintot visszautalt a Nyugdíjbiztosítási Alapba. Részletesen levezette, hogy a részére járó összeg mindösszesen havi 203.102 forint. Előadta, hogy a törvényes várományának az a része, amelyet a magánnyugdíjpénztárban meglévő vagyona átadásával vásárolt meg a törvényi jótállások alapján, legkésőbb 57 éves életkora betöltésekor jár a részére. Kérte, hogy az általa kiszámolt 203.102 forintot havonta utalja át a bankszámlájára az alperes 2025. március 11-től visszamenőleg, mivel rendelkezik 2009. július 31. óta ezen vagyonnal.

[3] A felperes napján⁶ e-papír szolgáltatáson keresztül ismételten az alpereshez fordult, melynek értelmében tájékoztatást kért, hogy az ügy milyen szakaszban van, tekintettel arra, hogy addig nem kapott választ.

[4] Az alperes az iktatószám¹ alatt, napján⁷ keltezetten, levél formájában válaszolt a felperes napján⁵ hozzá megküldött kérelmére. Ebben tájékoztatta a felperest, hogy a régi Hszt. szolgálati nyugdíj megállapítására vonatkozó rendelkezéseit a Khtv. 58. § k) pontja 2012. január 1-től hatályon kívül helyezte, ezért nincs lehetőség arra, hogy a felperes részére az 57.életéve betöltésétől szolgálati nyugdíj kerüljön megállapításra. Az a tény pedig, hogy ezen életkorát betöltötte és a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történt visszalépésével a magánnyugdíjpénztári egyéni számlaegyenlegén szereplő összeg visszautalásra került a Nyugdíjbiztosítási Alapba, nem biztosít jogot arra, hogy a társadalombiztosítás keretén belül kérje az ennek megfelelő mértékű és összegű szolgálati nyugdíj részére történő kifizetését.

[5] A felperes napján⁸ e-papír rendszeren keresztül ismételten beadvánnyal élt az alperes felé és további iratokat csatolt, majd napján⁹ újabb kérelemmel élt hasonló tartalommal. A felperes fenti kérelmére az alperes a napján¹⁰ kelt iktatószám²⁰ levelében válaszolt, melyben egyebek mellett tájékoztatta a felperest, hogy az Mny. tv. 123. § (8) bekezdés b) pontja alapján az állami rendszerben 2009. augusztus 1-től történt visszalépésével a magánnyugdíjpénztári egyéni számla egyenlegén szereplő összeg visszautalásra került a Nyugdíjbiztosítási Alapba, ezért a felperest úgy kell tekinteni, mintha a magánnyugdíjpénztári tagsága soha nem is állt volna fenn.

A kereset és a védírat

[6] A felperes az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívására pontosított keresetlevelében három kereseti kérelmet adott elő. Első kereseti kérelmében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 38.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti mulasztás megállapítását kérte, kifogásolta, hogy az alperes iktatószám²⁰on nem közigazgatási határozatban, hanem tájékoztató levélben válaszolt a kérelmére. Másodszor kérte az elsőfokú bíróságot, hogy a kért pénzbeli ellátásra való jogosultságát és annak összecszerűségét a megszerzés időpontjában, tehát 2007. december 31-én hatályos törvényi rendelkezéseknek megfelelően állapítsa meg visszamenőlegesen 2025.március 11-ig. Harmadik kereseti kérelmében kérte az elsőfokú bíróságot, hogy az alperest kötelezze a jogviszonyból eredő kötelezettség teljesítésére, tehát a kért pénzbeli ellátás összecszerűségének megállapítására és annak folyósítására.

[7] Az alperes a védíratában elsődlegesen a keresetlevél visszautasítását indítványozta a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján arra való hivatkozással, miszerint a felperes a Kp. 38. § (1) bekezdés b) pontja szerint a közigazgatási cselekmény elmulasztásának ténye megállapítását kérte a keresetlevelében, azonban a mulasztási per tárgya kizárólag a közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítására irányuló kereseti kérelme elbírálása lehet, megvalósult közigazgatási cselekményt támadó, illetőleg a megvalósult közigazgatási tevékenységből eredő jogsérelmet állító és a nem létező közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítására irányuló kereseti kérelmek nem bírálhatóak el keresethalmazatban.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes elmulasztotta az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti alakszerű döntés meghozatalát. Kötelezte az alperest, hogy az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedését követő 30 napon belül határozat vagy végzés formájában bírálja el a felperes napján⁵ benyújtott kérelmét.

[9] Indokolása szerint az alperes mulasztott akkor, amikor nem az Ákr. 80. § (1) bekezdésében foglalt alakszerű határozattal bírálta el felperesnek a hozzá napján⁵ érkezett kérelmét, holott ez az Ákr. 80. § (1) bekezdése alapján kötelessége lett volna. Rögzítette, hogy mind a felperes, mind pedig az alperes az ügy érdeméhez tartozó nyilatkozataikat és érveiket is felhozták az eljárás során, azonban mindaddig, amíg az alperes alakszerű határozattal nem bírálja el felperes kérelmét, az ügy érdemben ezen körülmények nem vizsgálhatóak a bíróság által, továbbá egyébiránt sem terjeszthető elő a mulasztási keresettel együtt más fajtájú kereset.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéltábla a felperes keresetét elutasítja. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

[11] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Kp. 129. § (1) és (3) bekezdéseit, amikor az alperes mulasztását állapította meg, mivel az alperest nem terhelte jogszabályon alapuló hatósági eljárási kötelezettség a felperes által előterjesztett kérelem elbírálására vonatkozóan, így ennek hiányában mulasztása sem állapítható meg. Mulasztási ítélet meghozatalára - a Kúria Kf.VII.39.209/2022/5. számú ítélete által is alátámasztottan - kizárólag a Kp. 4. (1) és (3) bekezdései szerinti közigazgatási cselekmény elmulasztása esetén kerülhet sor. Az alperes ebben a körben hivatkozott a Kúria Kf.39.133/2022/6. számú határozatára is.

[12] Az alperes kifejtette, hogy a tárgyi kérelem elbírálására nem rendelkezik az Ákr.-ben rögzített hatósági hatáskörrel, így nem köteles hatósági eljárás lefolytatására, amely azt is eredményezi, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét végrehajtani nem tudja.

[13] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Kp. 84. (2) bekezdése szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. (4) bekezdésében, az ítélet jogi indokolásával szemben támasztott alapvető követelményeket szabályozó (5) bekezdésben foglaltakat. Az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, hogy az általa hivatkozott, a társadalombiztosítási pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény mely rendelkezését értékelte olyannak, amely az alperes részéről eljárási, határozathozatali vagy feladatellátási kötelezettséget, tehát hatósági hatáskört alapozna meg. Hivatkozott arra is, hogy az alperes a Nyugdíjbiztosítási Alap kezelésével kapcsolatos igazgatási, gazdálkodási, tervezési, beszámolási feladatait hatósági jogkör nélkül látja el. Nem vitatott, hogy az alperes ellátja a központi nyugdíjbiztosítási szerv feladatait, illetve, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alap a jogszabályban meghatározott kifizetésekre használható fel, és ezek között nem szerepel a felperes által kért járadék kifizetés. Az alperes, mint központi nyugdíjbiztosítási szerv Nyugdíjbiztosítási

Alappal kapcsolatos feladatai között nem szerepel az egyedi ügyekben a kifizetésekre való jogosultság elbírálása. Az alperes megítélése szerint a felperesi kérelem legfeljebb olyan beadványnak minősülhet, amelyre a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény rendelkezései az irányadók.

[14] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes a Nyugdíjbiztosítási Alap tekintetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és így illetékes minden, a Nyugdíjbiztosítási Alappal szemben támasztott követelésben, továbbá jogutódlással illetékes minden, az állami kötelezettségvállalás időpontjában az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság feladataként meghatározott hatósági ügyben is. Jelen perben, nem egy jelenleg hatályos jogszabály, hanem egy már hatályon kívül helyezett jogszabály rendelkezéseinek a végrehajtására irányuló határozott ügyféli kérelem ellenére elmulasztott hatósági eljárás és döntés a per tárgya, amelyre mivel jelenleg - mint az alperes fellebbezésében is jelezte- nincs hatályos eljárási rend, ezért az Ákr. általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete – az alábbiak szerint – felülbírálatra alkalmatlan.

[16] A Kp. 2. § (1) bekezdéséből kiolvasható szubjektív és az objektív jogvédelem a fellebbezési eljárásban is érvényesül. A másodfokon eljáró bíróságnak alapvetően azt kell értékelnie, hogy az elsőfokú bíróság a mulasztás megállapítása tárgyában a vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával jogszerű határozatot hozott-e. Ezt főszabály szerint a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a fellebbezés és az észrevétel által határolt körben teheti meg, azonban – a fellebbezésben és az észrevételben megfogalmazott kifogásokra és megjelölt jogszabálysértésekre tekintet nélkül – hivatalból is vizsgálnia kell az eljárási szabályok megfelelő érvényesülését. A Fővárosi Ítéltábla ezért arról is döntött, hogy a fellebbezéssel támadott végzés nem szenved-e olyan súlyos eljárási hibában, ami a Kp. 110. § (1) bekezdése alapján abszolút hatályon kívül helyezési ok; avagy ennek hiányában a Kp. 110. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával, mérlegelés útján megállapítható-e az elsőfokú eljárás során elkövetett lényeges, a fellebbezési eljárásban nem orvosolható eljárásjogi szabálysértés.

[17] A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósági eljárásban az eljárás lényeges szabályainak megsértését állapította meg a következők miatt: A Kp. 38. § (1) bekezdés a) pontja szerint a keresetben kérhető a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezése, megsemmisítése vagy megváltoztatása, a b) pont alapján a közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítása. A Kp. 38. § (3) bekezdése értelmében több kereseti kérelem akkor terjeszthető együtt elő, ha ugyanabból vagy ténybeli és jogi alapon összefüggő jogviszonyból erednek. Létező közigazgatási cselekményt támadó és a nem létező

közigazgatási cselekmény pótlására irányuló felperesi kérelem nem bírálható el keresethalmazatban (Kúria Kfv.I.35.140/2020/7.).

[18] A Kp. 2. § (4) bekezdése szerint, ha a Kp. eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A Kp. előterjesztői indokolása szerint a közigazgatási perben előterjeszthető kereseti kérelmeket a törvény taxative meghatározza. A közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezésére, megsemmisítésére vagy megváltoztatására irányuló kereseti kérelem (jogalakító, aktus-felülvizsgálati, avagy megtámadási kereseti kérelem) mellett a kereseti kérelemben kérhető a közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítása (mulasztási megállapítási kereseti kérelem), és a közigazgatási szerv marasztalása is. A marasztalási kereseti kérelem irányulhat a közigazgatási cselekmény megvalósításának megtiltására, a közigazgatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítésére, a közigazgatási tevékenység jogsértő következményeinek elhárítására, illetve a közigazgatási szerződéses jogviszonnyal vagy a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatban okozott kár megtérítésére kötelezésre. Megállapítási kereseti kérelemmel a közigazgatási tevékenységgel előidézett jogsérelem tényének, vagy a közigazgatási jogviszony szempontjából lényeges egyéb ténynek a megállapítása kérhető. Ennek akkor van helye, ha a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges, és a közigazgatási tevékenység vagy a jogviszony természeténél fogva, illetve valamely más okból nincs helye hatályon kívül helyezésnek, megsemmisítésnek vagy megváltoztatásnak, vagyis megtámadási kereseti kérelemnek, illetve marasztalás sem kérhető.

[19] A Kp. előterjesztői indokolása azt is kiemeli, hogy a kereseti kérelmekre vonatkozó rendelkezések a bíróság ítéletére vonatkozó szabályokkal szoros kapcsolatban állnak, azokkal együtt értelmezendők. A keresetlevélben a felperesnek nemcsak a jogsérelemit kell körbeírnia, hanem egyértelműen ki kell választania, hogy a Kp. 38. § (1) bekezdése alapján a jogsérelemtől miként kívánja orvosoltatni. Ez a kérelme - ami a kereseti kérelem -, köti a közigazgatási bíróságot. Ha a felperes megtámadást kér, a bíróság ilyen irányú vizsgálatot fog végezni. Ha mulasztás megállapítását kéri, a közigazgatási bíróság ennek feltételrendszerét vizsgálja. A közigazgatási bíróság a kereseti kérelemhez kötöttség folytán nem térhet át a Kp. 38. § (1) bekezdés a)-f) pontjai közül egyik kereseti kérelemről a másikra, akkor sem, ha észleli, hogy a felperes igényének a nem hivatkozott kereseti kérelem megfelelő vagy megfelelőbb volna.

[20] A Kp. hatálybalépése folytán kialakult bírói gyakorlat szerint a közigazgatási bírósági vizsgálat a Kp. fogalomrendszerében nem korlátozódik kizárólag a közigazgatási határozatok kontrolljára, annál bővebb feladatkört ölel fel. A bíróság feladata a hatékony jogvédelem biztosítása, amely azt is jelenti, hogy a közigazgatás cselekményei és azok elmulasztása a szükséges körben bíróság által vizsgálendő. Ennek megfelelően közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló cselekmények elmulasztásának jogszerűsége is lehet. A Kp. preambuluma és 2. § (1) bekezdése rámutat a hézagmentes és hatékony jogvédelem követelményére. Mint a törvényjavaslat előterjesztői indokolása is tartalmazza, a törvény célja – ami az Alaptörvény 28. cikk alapján a jogértelmezésnél

figyelembe veendő – a hatékony jogvédelem elvének minél szélesebb körű érvényre juttatása volt. Ez a jogvédelem hézagmentességének biztosítását is jelenti, tehát azt, hogy a közigazgatás által okozott jogsérelmek a közigazgatás cselekvésének formájától függetlenül bíróság elé vihetők legyenek, és hogy e cselekvések törvényességének vizsgálatához igazodó eljárási szabályok kerüljenek kialakításra. A Kp. 129. § (1) bekezdése szerint a bíróság akkor állapít meg mulasztást, ha a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó jogszabályban meghatározott kötelezettségének az irányadó elintézési határidőn belül nem tett eleget. A mulasztási per az elmulasztott közigazgatási cselekmény kikényszerítésére irányul.

[21] A Fővárosi ítéltábla utal a Kúriának a mulasztás értelmezése körében kialakított joggyakorlatára. A Kúria a Kf.VII.39.209/2022/5. számú döntésében kimondta, hogy a mulasztási ítélet meghozatalának kizárólag a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdései szerinti közigazgatási cselekmény elmulasztása esetén lehet helye. A Kúria szerint a mulasztás fogalmát a Kp. 127. §-a határozza meg: a mulasztás a közigazgatási szerv közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettségének elmulasztása. A Kp. 129. § (1) bekezdése értelmében a bíróság akkor állapít meg mulasztást, ha a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségének az irányadó elintézési határidőn belül nem tett eleget. A mulasztási per az elmulasztott közigazgatási cselekmény kikényszerítésére irányul. Közigazgatási cselekmény pedig – a Kp. 4. § (1) bekezdéséből következően – a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló, vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekménye: az egyedi döntés; c) az egyedi ügyben alkalmazandó – a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó – általános hatályú rendelkezés; d) a közigazgatási szerződés.

[22] A Kúria a Kfv.III.37.776/2020/5. számú döntésében rámutatott arra is, hogy nem minden jogszabályban rögzített kötelezettség elmulasztása ad alapot mulasztási per megindítására. A Kp. 127. §-a értelmében kifejezetten és kizárólag a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó mulasztás esetén kerülhet sor mulasztási perre. A közigazgatási cselekmény fogalmát pedig a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdései határozzák meg. Ezek értelmében közigazgatási cselekménynek minősül az egyedi döntés. Ebből az következik, hogy ha a közigazgatási szerv az Ákr. 15. §-a szerinti eljárási kötelezettségét teljesítette, tehát az ügyfél kérelmére az eljárást megindította, a kérelem tárgyában döntést hozott, akkor megvalósította a közigazgatási cselekményt, azaz nem mulasztott. Hangsúlyozta azt is, hogy a közigazgatási cselekmény fogalmát a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdései együttesen határozzák meg. A törvényi fogalmat jogértelmezéssel kiszélesíteni nem lehet. Közigazgatási cselekménynek minősül az egyedi döntés - így a hatósági határozat -, de nem tekinthetők ilyennek az egyes eljárási cselekmények még akkor sem, ha azok szorosan az egyedi döntéshez kapcsolódnak. Az előbbi jogértelmezést erősítette meg a Kúria a Kf.III.39.133/2022/6. számú ítéletében is, a Kp. 127. §-a és a Kp. 129. § (1) bekezdése alapján kiemelte, hogy a mulasztási ítélet meghozatalára – a Kúria Kf.VII.39.209/2022/5. számú ítélete által is alátámasztottan – kizárólag a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdései szerinti közigazgatási cselekmény elmulasztása esetén kerülhet sor. A Kúria az ismertetett joggyakorlatát – az előbbi elemekkel együtt foglalta össze a Kpkf.V.40.410/2021/2. számú eseti döntésében (BHGY K-KJ-2021-585).

[23] A Fővárosi Ítéltábla a Kúria következetes joggyakorlatától nem kíván eltérni, kiemeli, hogy a Kp. szerinti mulasztási per megindítására abban az esetben kerülhet sor, ha a közigazgatási szerv elmulasztja a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó jogszabályban rögzített kötelezettségét. A mulasztási perben a közigazgatási bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az alperest terhelte-e az adott közigazgatási cselekmény megvalósításának kötelezettsége. Jelen ügyben ugyanakkor a felperes az elsőfokú bíróság határozott kereseti kérelem előterjesztésére irányuló felhívását és a mulasztási per Kp. szerinti rendelkezéseire vonatkozó kioktatását tartalmazó hiánypótlási végzését követően benyújtott iratában a hiánypótlásnak nem tett eleget. A felperes hiánypótlási felhívást követő pontosított keresete három különböző irányú kereseti kérelmet tartalmazott. A felperes első kereseti kérelme mulasztási, második megtámadási, a harmadik marasztalási per megindítására irányult. A Kp. 38. § (3) bekezdése alapján több kereseti kérelem akkor terjeszthető együtt elő, ha ugyanabból vagy ténybeli és jogi alapon összefüggő jogviszonyból erednek. A tárgyi keresethalmazat a Kp. 38. § (1) bekezdésében meghatározott kereseti kérelem fajták tekintetében értelmezhető. A felperes közigazgatási bírósághoz előterjesztett pontosított keresete meg nem engedett keresethalmazatot tartalmazott. Az elsőfokú bíróság mindennek ellenére elmulasztotta anyagi pervezetés keretében a felperes további felhívását a keresete egyértelműsítésére, úgy értékelve az előterjesztett kérelmeket, hogy azokból elegendő a mulasztási keresetet elbírálnia, hiszen minden egyéb kereseti kérelem ezt követően lesz csak értelmezhető.

[24] Ha a közigazgatási bíróság előtt meg nem engedett keresethalmazatot tartalmazó keresetlevelet terjesztenek elő, helyes eljárás esetén a keresetlevelet a Kp. 46. § (1) és (7) bekezdése értelmében hiánypótlásra kell visszaadni. Ennek keretében tájékoztatni kell a felperest, hogy az előterjesztett kereseti kérelmek nem kapcsolhatók össze, együtt, egy eljárás keretében nem bírálhatók el, és fel kell hívni arra, hogy a Kp. előírásainak - a keresethalmazatra vonatkozó szabályok körében is - maradéktalanul megfelelő keresetlevelet terjesszen elő. A hiánypótlási felhívás eredménytelensége esetén a keresetlevél visszautasításának van helye.

[25] A másodfokú bíróság megítélése szerint a fentiek miatt az elsőfokú bíróság olyan eljárás eredményeként hozott a mulasztási perben ítéletet, hogy azt megelőzően nem adott teljeskörű tájékoztatást arról, hogy a felperes pontosított keresetében előadott, önálló kereseti kérelmei nem csak mulasztási, hanem a megtámadási és marasztalási per tárgyát képezhetik, nem biztosította a felperes számára az ezzel kapcsolatos nyilatkozattételi jogát, az arról való rendelkezés érdemi lehetőségét. A releváns eljárási jogokra vonatkozó tájékoztatás hiányában a felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt jogorvoslathoz való joga, valamint az Alaptörvény XXIV. cikk (1)-(2) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való joga is sérült.

[26] A bíróság tájékoztatási, közrehatási kötelezettségét a Kp. 71. § (2) bekezdése, és a Kp. 71. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. a 237. § (3) bekezdése is determinálja mögöttes szabályként. Eszerint: A bíróság hozzájárul a jogvita kereteinek tisztázásához azzal, hogy a felek tudomására hozza, ha a) az általuk hivatkozott jogszabályi rendelkezést eltérően

értelmezi; b) a rendelkezésre álló adatok alapján olyan tényt észlel, amelyet hivatalból kell figyelembe venni, vagy; c) jogszabály szerint a kérelemhez nincs kötve, és lehetőséget biztosít a feleknek nyilatkozataik megtételére. A Pp. a 237. § (4) bekezdés szerint a bíróság az (1)-(3) bekezdésben meghatározott esetekben az ügy körülményeitől függően a félhez intézett kérdéssel, nyilatkozattételre felhívással, illetve tájékoztatással járul hozzá ahhoz, hogy a felek eljárási kötelezettségeiket teljesíthessék. Ehhez képest a Kp. 71. § (2) bekezdése némileg eltérően határozza meg az anyagi pervezetés kereteit, el sem különítve azokat az alaki pervezetés szabályaitól. Ami a tartalmi szempontú pervezetést illeti, a tanács elnöke a jogvita ténybeli és jogi vonatkozásait a felekkel [Kp. 71. § (2) bekezdés d) pont] megtárgyalja. A Kp. előterjesztői indokolása is utal arra, hogy a Kp. aktív, a felekkel együttműködő bírói szerepet szabályoz: ugyanakkor nem töri le a felek rendelkezési jogát, a bíróság nem veszi át a peranyag-szolgáltatást, kerüli a prejudikáció lehetőségét, összességében kötelezettsége mégis túlmutat a tájékoztatási kötelezettségen. A Kp. és a Pp. viszonyában, illetve a Kp. eltérő szabályozásából mégis inkább azt találja a jogirodalom levezethetőnek, hogy a Kp. szerinti „megtárgyalás” nem azonos a Pp. által elvárt kifejezett tájékoztatási kötelezettséggel. Ugyanakkor a perbeli esetben a Kp. 38. § szerinti keresetfajták, azok egymáshoz való viszonya, a keresethalmazat meg nem engedett esetkörei, illetve mindezeknek a bíróság lehetséges, törvény által a jogsérelem orvoslását megelőző, majd azt követő közigazgatási jogviszonybeli releváns tény- és joghelyzetekhez igazodó határozathozatali lehetőségei tekintetében felmerül a bíróság közrehatásának szükségessége tájékoztatás formájában.

[27] A Kúria a Kfv.VII.45.107/2021/5. számú határozatában már kifejtette, hogy az anyagi pervezetés a közigazgatási perben az eljárás irányítására vonatkozó bírói tevékenység, amely a felek nyilatkozatainak, perbeli cselekményeinek anyagi jogi (a jogvita érdeme szempontjából történő) értékelésén alapul. Az anyagi pervezetés körébe tartozik a felek nyilatkozatai (jogállítások, tényállítások, kérelmek, bizonyítékok és indítványok) ellentmondásosságának, hiányosságának vagy következtelenségének bírói észlelése, és az ennek tisztázására irányuló bírói cselekvés, amelynek célja, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges lényeges tények, nyilatkozatok rendelkezésre álljanak. Az anyagi pervezetési tevékenység korlátja a kereseti kérelem és ellenkérelem, valamint az érvényesített jog és hivatkozott jogalapja. Az elsőfokú bíróság megsérti a hatékony jogvédelem biztosítására vonatkozó kötelezettségét [Kp. 2. § (1) bekezdés], ha az anyagi pervezetés körében nem észleli a kereseti kérelem hiányosságát, ellentmondásosságát és az anyagi pervezetés eszközeivel nem kísérli meg annak kiküszöbölését.

[28] A Kp. 31. § (3) bekezdése szerint a bíróság elrendelheti, hogy az egy perben előterjesztett kereseti kérelmek, illetve a perben eldönthető egyes vitás kérdések egymástól elkülönítve kerüljenek elbírálásra. A Kúria gyakorlata szerint az elkülönítés azonban nem eredményez új ügyet, az elkülönített kereseti kérelmeket nem lehet új ügyszámra iktatni. Az eljárás az elkülönítést követően is az eredeti ügyszámon folytatódik tovább.

[29] Ha a felperes a bírói tájékoztatást követően úgy nyilatkozik, hogy az össze nem kapcsolható kereseteit külön eljárásban, külön ügyszámra iktatva kéri elbírálni, mintha eredetileg is külön, önálló keresetlevelekben terjesztette volna elő azokat, nincs akadálya a felperes kérelmének megfelelő intézkedés megtételének sem. Így, ha a felperes a további kereseti kérelmeinek elbírálását kéri, annak elnevezésétől eltérően nem elkülönítésről, hanem

- azt vélelmezve, hogy a felperes a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti keresetével együtt elő nem terjeszthető, egy eljárásban el nem bírálható további kereseti kérelmeit külön ügyszámon kéri elbírálni, beadványát e körben önálló keresetlevélnek tekintve -, meg nem engedett keresethalmazat megszüntetéséről, feloldásáról rendelkezhet az elsőfokú bíróság. Mindezek után a felperes új ügyszámra iktatott beadványát önálló keresetlevélnek kellene tekinteni.

[30] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Kp. 110. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárás során az elsőfokú bíróság köteles a felperes hatékony jogvédelmét a megfelelő tájékoztatással elősegíteni. Amennyiben a felperes mindhárom kereseti kérelmét fenntartja, úgy figyelemmel kell lennie a meg nem megengedett keresethalmazat szabályaira és feloldásukról kell gondoskodnia.

[31] A fellebbező alperes perköltséget nem igényelt, ezért a másodfokú bíróságnak e körben nem kellett döntést hoznia.

[32] A Fővárosi Ítéltábla a Kp. 110.§ (3) bekezdésben írtakra figyelemmel csupán megállapította a fellebbezési eljárásban felmerült illeték összegét, annak viseléséről az elsőfokú bíróság dönt az eljárást befejező új határozatában.

[33] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. április 22.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér	dr. Tóth László	dr. Stumpf-Rádai Ágota
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró